

Amnesty International finländska sektionen, årsberättelse 2024

Prioriteringar för människorättsarbetet

Klimaträttvisa

Våra målsättningar:

- Beslutsfattarna förstår vilken negativ inverkan klimatförändringen och markanvändningsprojekt för grön omställning har på samernas mänskliga rättigheter och agerar för att trygga dessa rättigheter. Vanliga människors förståelse för detta ökar också.
- Regeringen håller fast vid målsättningarna i klimatlagen och främjar en ambitiös klimatpolitik på internationell och EU-nivå. Vid alla klimat- och energiomställningsåtgärder i hemlandet beaktas rättvisaspekter och konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna.
- Den internationella rörelsens kapacitet i fråga om klimat- och miljö rättvisa ökar tack vare vår aktivitet.

Vad vi har gjort:

En samnordisk rapport om en rättvis omställning i Sápmi blev så gott som publiceringsklar. Vår sektion ansvarade för att samordna undersökningsarbetet och vi deltog aktivt i planeringen av kampanjen och kommunikationen kring detta. Trots att rapporten inte hade publicerats ännu användes dess rekommendationer för våra utlåtanden om förordningen om gruvlagen samt den nationella mineralstrategin.

Som en del av projektet och i samarbete med Samerådet utvecklade vi en modell för workshoppar där deltagarna kan bekanta sig med markanvändningsfrågor och -konflikter i Sápmi. Fyra workshoppar hölls och i dem deltog personal, aktivister samt aktiva från andra organisationer och rörelser.

Tillsammans med fem andra organisationer lämnade vi in en klagan till Högsta förvaltningsdomstolen om brister i verkställandet av klimatlagen. Klimaträttegången fick stor uppmärksamhet under hela hösten, såväl i tv och radio som i tryckta och digitala medier och podcaster. Vi informerade också om detta i Amnestys egna kanaler.

Förutom i fråga om klagan till HFD samarbetade vi med andra organisationer bland annat i klimatsamordningsgruppen, klimatfinansieringsgruppen, i människorättsaktörernas klimatkätverk som vi koordinerar, samt i Kommissionen för hållbar utveckling.

EU:s direktiv om företagsansvar gällande konsekvenser för mänskliga rättigheter och miljö godkändes i maj. Vi informerade om detta i våra egna kanaler. Tillsammans med andra organisationer gjorde vi påverkansarbete för att förstärka skyldigheterna i direktivet. Företagens roll och påverkansarbete gentemot företagen lyftes fram också i projektet Rättvis omställning i Sápmi. Inom ramen för projektet stärkte vi vår kompetens i fråga om praxis för undersökningar och påverkansarbete gentemot företag.

Klimattemat syntes i vår kommunikation under hela året. I samband med att årsrapporten gavs ut lyfte vi fram sambandet mellan klimatkris och ojämlikhet och spred information om Europeiska människorättsdomstolens fällande dom mot Schweiz i ett klimatmål. En huvudartikel i Amnestyposten handlade om sambandet mellan klimatkrisen och kolonialismen.

Vi deltog i den internationella rörelsens klimatarbete och i en workshop om energiomställning i Paris. I workshoppens anda och i enlighet med vårt resereglemente gjordes resan till Paris landvägen och genom att minimera klimatpåverkan. Vi kommunicerade också om vårt utsläppssnåla resande.

I början av året startade vi upp en vädjan till förmån för dem som försvarar urfolket wet'suwet'ens rätt till sitt land och vi träffade Kanadas ambassadör med anledning av detta.

Rätt till social trygghet och hälsa

Våra målsättningar:

- Regeringen och andra beslutsfattare säkrar att alla har tillgång till den hälsovård de behöver, utan diskriminering, och att tjänsterna inte är för dyra för någon. Papperslösa personers rätt till nödvändig social- och hälsovårdsservice tryggas.
- Regeringen reformerar den sociala tryggheten i enlighet med människorättsförpliktelserna. De planerade stora nedskärningarna riktas inte mot dem som har den svagaste ställningen.
- Finland arbetar för en människorättsbaserad internationell pandemikonvention.
- I Finland ökar stödet för en mera människorättsbaserad rusmedelspolitik.

Vad vi har gjort:

Rätt till social trygghet. Året präglades igen en gång av regeringens många nedskärningar i den sociala tryggheten. Vi gjorde påverkansarbete, gav utlåtanden om regeringens förslag och träffade medlemmar i social- och hälsovårdsutskottet. Vi samordnade påverkansarbetet med våra partnerorganisationer: vi ordnade en workshop för organisationerna om reformen av utkomststödet och koordinerade organisationernas gemensamma brev till ministern. För våra understödjare förklarade vi nedskärningarnas inverkan på de mänskliga rättigheterna under ett eftermiddagskaffe kring mänskliga rättigheter.

Nedskärningarna i den sociala tryggheten påverkade också immigranter. Vi gjorde påverkansarbete kring de omfattande nedskärningarna i mottagningspenningen och gav ett [sakkunnigutlåtande till förvaltningsutskottet](#) om detta och träffade medlemmar av grundlagsutskottet.

Vi stödde en [demonstration ordnad av organisationer som arbetar med bostadslösa](#) om nedskärningarna i den sociala tryggheten och deltog i en dygnslång tältdemonstrationen.

På riksdagens fattigdomsdagar presenterade vi våra rekommendationer om den sociala tryggheten och social- och hälsovården. Vi deltog även i FPA:s organisationsworkshop om utveckling av den sociala tryggheten.

Vi inledde en utredning om hur nedskärningarna i den sociala tryggheten påverkar rätten till bostad. För detta intervjuades socialarbetare, boenderådgivare, diakoner, forskare, organisationsrepresentanter, myndigheter och rättsinnehavare. Vi gjorde bakgrunds forskning och informationsbegäranden till myndigheterna.

Vi gjorde en webbenkät om utkomststödet, riktad till personer som fått utkomststöd. Enkäten fick mer än 250 svar. Resultaten används i vårt påverkansarbete kring utkomststödet och för boendeutredningen. Vi besökte Tammerfors och Åbo för att [göra intervjuer](#) om följderna av nedskärningarna.

Rätt till hälsa. I centrum för hälsoarbetet stod klientavgifterna i social- och hälsovården. Vi skickade ut brev om avgifterna till välfärdsområdesfullmäktige och skrev en [webbartikel](#) och flera insändare på temat. Vi gjorde också påverkansarbete om klientavgifterna i hälsovården i Helsingfors och skrev en [opinionsartikel](#) om detta. Helsingfors backade i fråga om avgiftshöjningarna och införandet av en hälsocentralsavgift.

Vi startade upp en [vädjan](#) om klientavgifterna i social- och hälsovården. Den samlade närmare 14 000 underskrifter och överlämnades till social- och hälsovårdsministerns specialmedarbetare i samband med budgetförhandlingarna. Vi höll även en demonstration kring temat. Dessutom arrangerade vi demonstrationen *Ihmisoikeuksista ei saa leikata* ("Skär inte ner på de mänskliga rättigheterna") framför riksdagshuset i samband med att statsbudgeten behandlades.

Vi gjorde många utlåtanden också om andra propositionsförslag i hälsofrågor, såsom [medicinersättningar](#), FPA-ersättningar, vårdgarantin och välfärdsområdenas finansiering. [Vi informerade om besluten i ramförhandlingarna](#), speciellt ur social- och hälsovårdens synvinkel.

Hälso- och sjukvård för papperslösa personer. Vi gjorde påverkansarbete till förmån för papperslösa personers rätt till nödvändig sjukvård. Vi träffade riksdagens människorättsnätverk och tog upp temat på Amnestys vårseminarium.

Tillsammans med Global Clinic överlämnade vi en [vädjan om nödvändig sjukvård för papperslösa personer](#) till social- och hälsovårdsministerns specialmedarbetare. Vi gav ett utlåtande om regeringens propositionsförslag i denna fråga.

Människorättsbaserad rusmedelspolitik. Vi gjorde ett [ställningstagande](#) angående medborgarinitiativet *Valvottu käyttötila huumeita käyttöville (Övervakade brukarrum för droganvändare)* och kommunicerade om detta. Vi nätverkade med aktörer som arbetar för droganvändares rättigheter och vårt arbete togs väl emot av dem. Temat togs också upp i [Amnestyposten](#).

Människorättsförsvare och civilsamhället

Våra målsättningar:

- I Finland känner allt flera – också olika minoriteter – till rätten att demonstrera och är beredda att utnyttja den rätten. Såväl bland allmänheten som bland beslutsfattarna finns en bred förståelse för att rätten att demonstrera är en del av de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Att demonstrera ses som ett bra sätt att delta och påverka på.
- Polisens praxis vid demonstrationer följer allt mera konsekvent internationella normer och rekommendationer.
- För medierna är vi en central källa för rapporteringen om demonstrationer och därigenom bidrar vi till att skapa en mera positiv bild av demonstrationer.
- Regeringen stöder effektivt människorättsförsvare och främjar deras verksamhetsförutsättningar genom att mera systematiskt verkställa sina egna anvisningar och genom att aktivt lyfta fram människorättsförsvare åtminstone i EU och i FN:s råd för mänskliga rättigheter.

Vad vi har gjort:

Vi höll två *Känn dina rättigheter*-distanskurser om mötesfrihet och om att ordna demonstrationer. Under året utbildades 24 nya frivilliga demonstrationsobservatörer. Kurser hölls också på engelska.

Vi övervakade 33 demonstrationer på tio orter. De flesta av dem gällde Elokapinas demonstrationer, Pride-evenemang och demonstrationer till stöd för palestinier. Under året deltog mer än 60 frivilliga i verksamheten.

Information om rätten att demonstrera samlades in bland annat genom enkäter till arrangörer samt intervjuer med aktiva och demonstranter och genom att be om tilläggsinformation av polisen/polisstyrelsen. Vi följde också med två rättegångar med anknytning till Elokapina.

Vi ordnade två rundsordsdiskussioner med demonstrationsarrangörer, där diskuterades bland annat de aktivas behov och polisens diskriminerande praxis.

I februari gav vi ut vår rapport om observationsverksamheten 2023. Vi gjorde mediearbete kring detta och kommunicerade i sociala medier.

Amnestys rapport om mötesfriheten i Europa utkom på sommaren och fick stor uppmärksamhet i medierna. Rapporten delades ut till inrikes- och justitieministerierna och till riksdagsgrupperna.

I juli gav vi intervjuer om polisens användning av maktmedel under Elokapinas demonstration i Helsingfors och i augusti med anledning av att en demonstrationsobservatör hade gripits i Jyväskylä.

Vi träffade Helsingforspolisen två gånger. Samtalen handlade om polisens användning av maktmedel vid demonstrationer och Amnestys rekommendationer. På ett möte med polisstyrelsen i november diskuterades årets demonstrationsobservationer och Amnestys rekommendationer samt riksdagens

justitieombudsmans färskas beslut angående demonstrationer. Under året gav justitieombudsmannen beslut i två ärenden där Amnesty hade bistått den klagande.

Internationellt arbete. Till olika ministerier och tjänstepersoner förmedlade vi Amnestys rekommendationer om människorättsförsvare och andra frågor gällande Polen, Ungern, Egypten, Turkiet, Kuba, Serbien och Ukraina samt Israel och de ockuperade palestinska områdena.

Till utrikesministeriet skickade vi Amnestys rekommendationer till EU angående FN-prioriteringarna 2024, skydd och stöd till människorättsförsvare med hjälp av visumpolitiken samt en informationsbegäran för en internationell Amnestyundersökning om beviljande av Schengenvisum till människorättsförsvare.

Till de finländska medlemmarna av Internationella olympiska kommittén förmedlade vi inför OS i Paris Amnestys brev om att Frankrikes förbud mot hijab diskriminerar idrottare och bör hävas.

Vi deltog i en kampanj om mötesfriheten i Ryssland till förmån för personer som fängslats med stöd av krigscensurlagarna. Kampanjen pågick hela året och där ingick vädjanden, videor och betald marknadsföring i sociala medier. Det övergripande temat för kampanjen *Skriv för frihet* var igen en gång mötesfrihet.

Rättigheter gällande kön och sexualitet

Våra målsättningar:

- Samtyckeskulturen stärks både i samhällets normer och i myndigheternas praxis. Målet är att sexualbrottslagen ska tolkas och verkställas på människorättsliga grunder.
- Regeringen främjar en strukturlag om bekämpande av våld mot kvinnor som är förpliktande för kommunerna och/eller välfärdsområdena. Medling slutar användas vid våld i nära relationer. Tvingande kontroll och tvångsäktenskap kriminaliseras.
- Invandrade kvinnors mänskliga rättigheter respekteras i högre grad: för kvinnor som upplevt våld förverkligas rätten till självständigt uppehållstillstånd.
- Lagen som gör det möjligt att avvisa personer från tredje land som misstänks ha sålt sexuella tjänster upphävs. Personer som vistas i Finland utan uppehållstillstånd och som misstänks vara offer för människohandel erbjuds tillräckligt lång återhämtningstid, koordinerat och med låg tröskel.

Vad vi har gjort:

Utredningen Asenne esiin ("Visa attityd"). Med hjälp av en medborgarenkät, gruppdiskussioner och aktivismöten undersökte vi hur väl invånare i Finland känner till den reformerade sexualbrottslagen och förstår vad samtycke till sex innebär. I projektet övades antirasistiska principer och ett intersektionellt arbetsgrepp.

I början av året [gjorde Aula Research en medborgarenkät](#) på uppdrag av oss, den fick stor uppmärksamhet i medierna. Under året hölls sju gruppdiskussioner. På sommaren gjorde Amnestys speciellt utbildade aktivister 121 intervjuer om samtycke och sexualitet. Under året hölls också workshoppar med temat *Puhutaan suostumuksesta (Vi snackar om samtycke)*.

Tillsammans med polisstyrelsen höll vi en diskussion om samtyckeskultur och den reformerade sexualbrottslagen på diskussionsfestivalen *Bra sagt*. De preliminära resultaten av undersökningen togs upp i många inlägg på olika tillställningar: på en rundabordsdiskussion ordnad av Kommissionen för bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, på Seri-stödcentralernas seminarium, på en workshop som vi ledde på VäkiValtafoorumi, samt på utrikesministeriet i samband med att Grevios utvärderingsrapport utkom. Undersökningen presenterades även i Amnestys Gender Justice-nätverk och i organisationsnätverken.

Vi samarbetade med många olika aktörer, förutom med våra organisationspartner också med YLE, Polisstyrelsen, Ruisrock, Pride i Helsingfors och Tammerfors samt med dansare i Helsingfors.

Övriga teman. Tillsammans med Förbundet för mänskliga rättigheter och Monika-Naiset liitto ry träffade vi representanter för justitieministeriet för att diskutera kriminalisering av tvingande kontroll. Vi skrev en gemensam [insändare](#) om detta och förmedlade bakgrundsinformation om kriminalisering av tvingande kontroll till riksdagens människorättsgrupp. Vi höll ett inlägg om vikten av att kriminalisera tvingande kontroll på ett seminarium ordnat av Ruseti ry, en organisation för flickor och kvinnor med funktionsnedsättning.

Ett två decennier långt påverkansarbete som vi gjort tillsammans med en rad andra organisationer ledde till en viktig seger för de mänskliga rättigheterna då [riksdagen i december beslöt](#) att medling fr.o.m. 1.1.2025 inte ska kunna användas vid våld i nära relationer. I fortsättningen får man inte heller använda medling vid sexualbrott, olaga hot eller förföljelse i nära relationer.

Riksdagen godkände också en lagändring som förtydligar straffbarheten vid tvingande till äktenskap samt en ändring av strafflagen så att kvinnlig könsstympning förbjuds.

Vi deltog i Väkiältaobservatorios kampanj Valoa ei väkivaltaa ("Ljus, inte våld") som utredde mäns attityder till våld mot kvinnor. Vi stödde undersökningen och kampanjkommunikationen. Vi deltog i flera organisationsnätverk, såsom 1325-nätverket och nätverket för sexuella rättigheter.

I samarbete med jämlikhetsbyrån Ekvalita gjordes en svensk bearbetning av skolmaterialet *Puhutaan suostumuksesta: Vi snackar om samtycke*.

I ett [utlåtande](#) uttryckte vi vårt stöd för medborgarinitiativet *Rikkomaton* och krävde att s.k. "omvändelseterapi" förbjuds i Finland.

Internationellt arbete. Till utrikesministeriet förmedlade vi Amnestys [rapport](#) om följderna av den ungerska propagandalagen och vi reagerade också på saken i vår kommunikation. Vi lyfte fram riskerna för att ett saudiarabiskt förslag till strafflag kan möjliggöra diskriminering av människor som hör till regnbågsgrupper. Greklands nya jämlika äktenskapslag var en god nyhet som vi informerade om. I vår kommunikation reagerade vi på ändringarna i den polska abortlagstiftningen, på de ständiga inskränkningarna av aborträtten i USA, på att aborträtten skrevs in i den franska grundlagen samt på samtyckeslagen i Nederländerna.

Tillsammans med Befolkningsförbundet, Seta och KIOS träffade vi utrikesministerns specialrådgivare angående organisationernas bakgrunds-PM om regnbågsrättigheter i utrikes- och utvecklingspolitiken.

Asylsökande och flyktingar

Våra målsättningar:

- I Finland finns en bred förståelse av hur skärpningen av migrationspolitiken och begränsningen av invandrares rättigheter hänger ihop med rasism.
- Finlands och EU:s asyllagstiftning och praxis i asylfrågor lever upp till människorättsförpliktelserna. Finlands asyllagstiftning strämas inte åt till EU:s miniminivå.
- Inom migrationsförvaltningen känner man till digitaliseringens risker för de mänskliga rättigheterna.

Vad vi har gjort:

Flyktingars och asylsökandes rättigheter syntes i vår kommunikation under hela året. I våra egna kanaler och till medierna spred vi information speciellt om läget vid östgränsen, skärpningen av immigrationen, EU:s reform av migrations- och asylsystemet samt undantagslagen om "instrumentalisering". Undantagslagen var temat för en breitt upplagd artikel i Amnestyposten. Vår kommunikation lyfte genomgående fram hur regeringens politik fördjupar rasismen.

På flyktingdagen var vi medarrangörer för en festival som lyfte fram rasismen i regeringens migrationspolitik. Flyktingars rättigheter var en central del av vårseminariet och kommunikationen kring EU-valet.

Under hela året informerade vi om läget i Afghanistan. Vi träffade representanter för hazarerna för att planera nätverkande och påverkansarbete. Tillsammans höll vi ett seminarium som fokuserade på situationen för kvinnor och andra sårbara grupper i Afghanistan.

Vi gjorde påverkansarbete kring undantagslagen om "instrumentalisering" av flyktingar genom utlåtanden, brev, träffar, insändare och mediesynlighet. I Finland, på EU-nivå och internationellt lyfte vi fram problemen kring undantagslagen och den stängda östgränsen. Vi deltog i demonstrationer både då lagen behandlades i riksdagen och då östgränsen hade varit stängd i ett år. Tyvärr godkände riksdagen ändå lagen.

I fråga om skärpningen av utlänningslagen och många andra bestämmelser som rör utlänningar gjorde vi påverkansarbete genom utlåtanden, på riksdagens frågestunder och på många andra sätt, också i samarbete med andra aktörer. Vi lyfte fram den strukturella rasismen i dessa lagändringar. Vi gav även ett utlåtande om användning av artificiell intelligens för att styra migrationen. Vi gav utlåtanden om de problematiska lagändringarna till internationella övervakningsorgan; Finland fick rekommendationer och kritik bland annat av FN:s kommitté mot tortyr, Europarådet och UNHCR.

Vi påverkade genomförandet av EU:s migrations- och asylpakt på EU6-sektionens möten. I brev till ministrarna framförde vi problemen med pakten och Finlands ståndpunkter.

På aktivistseminariet undervisade aktivistgruppen *Turvassa* deltagarna om Finlands migrationspolitik.

Stärkande av människorättssystemet

Våra målsättningar:

- I Finland erkänner man att strukturell rasism är ett människorättsproblem och regeringens handlingsplan mot rasism innehåller effektiva åtgärder för bekämpande av rasism.
- Konsekvensbedömning gällande mänskliga rättigheter görs allt mera systematiskt i lagstiftningsarbetet och utvidgas också till annat offentligt beslutsfattande, såsom budgetarbetet och skattepolitiken.
- Det har skapats en uppföljningsmekanism för att verkställa de internationella övervakningsorganens rekommendationer.
- Sametingslagen reformeras så att den respekterar samernas självbestämmanderätt.
- Människorättsteman lyfts fram i kommande val och både aktiva och kandidater får en större kunskapsbas om mänskliga rättigheter.
- Som medlem i FN:s råd för mänskliga rättigheter är Finland en aktiv initiativtagare.

Vad vi har gjort:

I två brett upplagda organisationsställningstaganden och på en demonstration under veckan mot rasism lyfte vi fram hur regeringspolitiken fördjupar den strukturella rasismen. Vi gav ett utlåtande om statsrådets handlingsprogram för bekämpande av rasism och deltog i [det första nationella organisationsforumet om antirasism](#).

Organisationernas påverkansarbete bar frukt då statsrådet för första gången behandlade de internationella övervakningsorganens rekommendationer till Finland gällande mänskliga rättigheter och beslöt att göra uppföljningen permanent. FN:s människorättskommitté och kommittén mot tortyr gav Finland starka rekommendationer som innehöll nästan alla de teman vi hade lyft fram i våra utlåtanden. Vi gav ett utlåtande till Europarådets kommission mot rasism (ECRI) och träffade representanter för kommissionen inför deras besök i Finland.

Delegationen för internationella människorättsärenden inledde verksamheten för perioden 2024–2027. Amnestys chef för människorättsarbetet är medlem av delegationen och valdes också till vice ordförande för den nationella delegationen för mänskliga rättigheter för perioden 2024–2028.

Vi påverkade handlingsplanen för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna och reformen av sametingslagen bland annat genom samråd, utlåtanden och kommunikation. Lagen fastnade i riksdagens grundlagsutskott.

Efter presidentvalet skrev vi ett [öppet gratulationsbrev](#) till president Alexander Stubb med våra rekommendationer. Inför EU-valet skickade vi Amnestys [prioriterade teman för valet](#) till alla riksdagspartier. På våren gjorde vi upp [rekommendationer](#) inför kommunal- och välfärdsområdesvalen 2025 och skickade dem till alla registrerade partier. Dessutom träffade vi SDP, Samlingspartiet och De gröna.

Vi deltog i en enkät för intressentgrupper angående Europeiska kommissionens [årsrapport](#) om rättsstatsprincipen och deltog i kommissionens landsbesök. Vi deltog i samråd för reformen av den nationella anvisningen om hörande vid lagberedning och besvarade en enkät riktad till intressentgrupper. Dessutom deltog vi i samråd som arbetsgruppen för rättsväsendet höll och gav [ett utlåtande](#) om arbetsgruppens åtgärdsförslag. Vi registrerade oss i [öppenhetsregistret](#) och gjorde vår första verksamhetsanmälan.

I och med Finlands medlemskap i FN:s råd för mänskliga rättigheter gjorde vi under hela året påverkansarbete gentemot utrikesministeriet angående Amnestys lands- och temarekommendationer samt UPR-rekommendationer till andra länder. Vi skrev till utrikesministern om stöd för de mänskliga rättigheterna i FN:s råd för mänskliga rättigheter, om den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen och om Gaza. I början av året publicerade vi [en artikel](#) om våra förväntningar på Finlands sista medlemsår. Finland har varit aktivt i rådet, men har inte gjort de landsinitiativ som vi hade önskat.

Inför FN:s generalförsamling informerade vi utrikesministern och tjänsteinnehavare om Amnestys prioriteringar, såsom FN:s framtidsstoppmöte, Finlands stöd för en konvention om brott mot mänskligheten samt läget i de ockuperade palestinska områdena.

Inför Europarådets ministerkommittés session förmedlade vi Amnestys [rekommendationer](#) om rätten till en hälsosam miljö till utrikesministern. Med anledning av Europarådets parlamentariska församling skickade vi Amnestys rekommendationer till medlemmarna och ersättarna i Finlands delegation.

Vi gjorde upp [rekommendationer](#) för statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse. Vi gav utlåtanden och hördes av riksdagens utrikesutskott om [utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen](#), [redogörelsen om internationella ekonomiska relationer och utvecklingssamarbete](#) samt om [statsbudgeten 2025](#).

Övriga teman

Läget i Gaza uppmärksammades brett med pressmeddelanden, artiklar och inlägg i sociala medier under hela året. Detta kulminerade i en rapport vi gav ut i december, där det slås fast att Israel är skyldigt till folkmord på palestinier i Gaza. Rapporten togs väl emot i både sociala och traditionella medier. Vi demonstrerade utanför Israels ambassad i Helsingfors varje fredag och krävde eldupphör och ett slut på folkmordet.

I början av året skrev vi till utrikesministern samt utrikeshandels- och utvecklingsministern om Finlands beslut att avbryta finansieringen till UNRWA, som stöder palestinska flyktingar, och inför utvecklingsministrarnas inofficiella EU-möte skickade vi Amnestys rekommendationer gällande UNRWA-finansieringen till utvecklingsministern.

I december skickade vi brev om folkmordsrapporten samt våra rekommendationer till landets ministrar, republikens president, justitiekanslern, ledningen för oppositionspartierna i riksdagen, tjänsteinnehavare på utrikesministeriet samt Israels ambassadör i Helsingfors.

Vi lyfte fram Rysslands anfallskrig mot Ukraina i pressmeddelanden och i sociala medier.

Med anledning av rapporten om dödsstraff gjorde vi aktivt mediearbete och flera inlägg i sociala medier. Rapporten togs upp i flera medier. Verksamhetsledaren intervjuades också i tv om rapporten. I

kommunikationen och mediearbetet lyfte vi också fram det ökade antalet avrättningar i Iran. Temat togs även upp på temadagen mot dödsstraff i oktober. Vi startade upp fyra vädjanden till förmån för personer som dömts till döden och skickade ut SMS-vädjanden om tre dödsdömda.

På våren höll vi tillsammans med andra organisationer en rundabordsdiskussion om förbud mot autonoma vapensystem. I den deltog både riksdagsledamöter och anställda på utrikes- och försvarsministerierna. Vi deltog också i ett evenemang i riksdagen kring samma tema.

Vi utredde även de så kallade motköpen med anledning av Finlands köp av F35-jaktplan: framöver kan det innebära att delar som tillverkats i Finland via USA kan hamna i jaktplan som levereras exempelvis till Israel eller Saudiarabien.

Genomgående funktioner

Aktivism och människorättsfostran

Våra målsättningar:

- Amnesty är en rörelse för människor, en rörelse där aktivism och människorättsfostran utgör basen. Aktivismen och människorättsfostran erbjuder möjlighet till aktivt deltagande. Vi betjänar dem som har engagerat sig i verksamheten med bland annat aktionsuppmaningar, lokalgruppsverksamhet och kurser.
- Amnestys aktivism och människorättsfostran ger möjlighet att delta i människorättsarbetet där folk finns: i skolor, på evenemang, på gatorna och genom aktionsuppmaningar i vars och ens vardag.
- Vår verksamhet når ut till människor med olika bakgrunder; människor i olika åldersgrupper, språkgrupper, samhällsklasser och från olika områden.

Vad vi har gjort:

Vi grundade ett team för aktivism och människorättsfostran.

Aktivism. Vi höll två *Känn dina rättigheter*-kurser på distans, om grunderna i mötesfrihet och arrangemang av demonstrationer. Kurserna hölls på finska och engelska och fick 211 anmälningar. På två kurser utbildades 24 nya demonstrationsobservatörer. Under höstens rekrytering försökte vi speciellt nå ut till icke-finsktalande.

Skriv för frihet och Skolornas brevmaraton hade mötesfrihet som tema, detta var årets största kampanj för aktivismens och människorättsfostrans del. Till skolornas brevmaraton anmälde sig 3 407 elever från 61 skolor. Aktivismkampanjen fick 201 anmälningar och mer än 1 300 undertecknade en vädjan. Lokalgrupper på fem orter deltog i kampanjen. Kampanjen genomfördes på finska och svenska och den kulminerade i ett tvåspråkigt webinarium på människorättsdagen. Vi informerade om kampanjen i sociala medier och nyhetsbrev.

Vårseminariet hölls som ett hybridevenemang. 81 personer deltog på distans och 88 på plats i Kulturfabriken Korjaamo. På seminariet presenterades förutom våra innehållsteman också aktivismverksamheten och våra kurser.

Vi arrangerade och deltog i det årliga nordiska ungdomsmötet i Stockholm. 20 ungdomsaktivister deltog i det fyra dagar långa mötet. I det två dagar långa aktivismseminariet i Helsingfors på hösten deltog 24 Amnestyaktivister.

Nyhetsbrevet *Aktivistiviesti* utkom 13 gånger. Nyhetsbrevet, som riktar sig till dem som är intresserade av aktiv verksamhet, hade cirka 1 700 prenumeranter vid årets slut.

I projektet *Asenne esiin ("Visa attityd")* besökte 19 aktivister sex olika publikevenemang och gjorde 121 intervjuer bland besökarna. Före det fick aktivisterna utbildning i temainnehållet och intervjuteknik.

Vi samarbetade med Pride på 17 orter i Finland. Vi stödde 16 evenemang ekonomiskt och våra demonstrationsobservatörer följde med Pridemarscher och -evenemang på sex orter.

Kaffestunderna kring mänskliga rättigheter för aktiva och månadsdonatorer hölls på distans 8 gånger och hade sammanlagt 337 anmällda. Där diskuterades bland annat folkmordet i Gaza, mötesfrihet, nedskärningarna i social- och hälsovården samt rekommendationerna från FN:s människorättskommitté. Folkmord var också temat för det eftermiddagskaffe som hölls på svenska i december.

Aitiopaikka-träffar på distans hölls sex gånger. Där diskuterades FN:s människorättsråds och Europarådets verksamhet, EU-valet och FN:s framtidsstoppmöte. Till träffarna anmälde sig sammanlagt 427 åhörare.

Människorättsfostran. Vi deltog med ett eget bås på Educa-mässan och delade bland annat ut vårt material *Puhutaan suostumuksesta/Vi snackar om samtycke*. Tillsammans med våra partner höll vi en paneldebatt om antirasistisk praxis i skolorna. På mässan nådde vi uppskattningsvis mer än 300 lärare.

Vi utbildade lärarstuderande om samtycke och sexuella rättigheter på utbildningsseminarierna *Världen i skolan* i Tammerfors, Uleåborg och Helsingfors. Vi deltog i ett forum om arbete mot våld som Förbundet för mödra- och skyddshem ordnade, och höll en workshop kring *Vi snackar om samtycke* för professionella inom våldsarbetet. Workshopparna nådde ut till ett 80-tal studerande och professionella.

Tillsammans med våra samarbetspartner ordnade vi workshoppar på konferensen *Global Education Research in Finland* under sommaren. 20 internationella forskare deltog.

De virtuella skolbesöken höll paus hösten 2024. Under året gjordes 20 besök i skolor och läroinrättningar, de nådde ut till cirka 400 elever. Vi deltog i SAKKI ry:s studerandekårsdagar och utbildade cirka 30 unga från olika delar av landet om yttrandefrihet och mötesfrihet i Finland.

För Skolbios webbplats producerade vi och aktivistgruppen *Turvassa* ett material för människorättsfostran utifrån Agnieszka Hollands film *Green Border*, som berättar om det våldsamma läget vid den polska gränsen.

Vi utbildade kandidater i kommunal- och välfärdsområdesvalen i beslutsfattande som utgår från de mänskliga rättigheterna. I den första kursen deltog 14 kandidater.

Kommunikation

Våra målsättningar:

- Vi för in en antirasistisk människorättssynvinkel i samhällsdebatten. Vi följer och deltar i debatter i sociala medier och i andra egna kanaler, vi informerar beslutsfattare och gör mediearbete.
- Vi stärker vår auktoritet och expertis att uttala oss om följande teman: antirasism, förhållandet mellan klimatkrisen och de mänskliga rättigheterna, det finländska sociala grundskyddets allt för låga nivå och ojämlikheten i fråga om hälsovårdstjänster, mötesfriheten i Finland och utomlands, frågor som rör flyktingars och asylsökandes rättigheter samt våld mot kvinnor.
- Vårt budskap når ut till publik också utanför människorättsbubblan.

Vad vi har gjort:

Kommunikations- och medelanskaffningsteamet gick tillsammans igenom en utredning som gjorts av föreningen Fem-R om hur antirasistisk vår externa kommunikation är och beslöt om förändringar utifrån detta. Vi startade också upp ett projekt för att styra kommunikationens tonalitet i antirasistisk riktning.

Medier: Under året fick vi 2 526 medieträffar. Antalet ökade jämfört med året före (2 238). Av gratismedierna syntes vi speciellt i YLE, MTV och Ilta-Sanomat.

Våra tyngdpunktsteman fick mediesynlighet speciellt angående flyktingars och asylsökandes rättigheter samt mötesfriheten. I fråga om flyktingars rättigheter var det speciellt vår syn på östgränsen och undantagslagen som gav medieträffar, i fråga om mötesfrihet var det demonstrationsobservationerna och den europeiska rapporten. Gällande klimattemat ökade vi vår auktoritet och expertis på området genom klimaträttegången, medan medborgarenkäten *Asenne esiin* gav synlighet åt våld som riktas mot kvinnor.

Rapporterna och ställningstagandena om Gaza fick stor mediesynlighet under året. Speciellt folkmordsrapporten som utkom i slutet av året gav stor synlighet och ledde till många framträdanden i medierna.

Sociala medier: Under 2024 gjorde vi mer än 2 100 inlägg i sociala medier. De visades sammanlagt mer än 19 miljoner gånger och ledde till mer än 770 000 interaktioner, såsom gillanden och kommentarer.

Intresset för olika teman varierade i olika kanaler. Populärt på Instagram var speciellt kritiken mot avvisningslagen samt enkäten till presidentkandidaterna. På Facebook var det ett inlägg om Sápmi Pride samt årsdagen av mordet på Anna Politkovskaja som fungerade bäst.

Våra konton på sociala medier följs av mer än 125 000 personer. Antalet följare sjönk på Facebook och X, medan de ökade på Instagram, LinkedIn, TikTok, Bluesky och Threads.

Trots att antalet följare är 40 procent lägre på Instagram än på Facebook är antalet visningar och interaktioner ungefär lika stort. Teamets långsiktiga mål är att utveckla Instagram och få det att växa. Under året har vi stärkt det kanalspecifika arbetet, eftersom algoritmerna och verksamhetsprinciperna på sociala medier hela tiden förändras.

Marknadsföring: För att öka kännedomen om oss annonserade vi i tidningarna Iso Numero och Rohee. Vi hade tryckta annonser i Iso Numero och Voima angående vår vädjan om klientavgifter i hälsovården.

På våren hade vi en utomhusreklamkampanj om mötesfrihet. Kampanjen syntes i en veckas tid på 168 reklamtyor i centrum av Helsingfors. Antalet visningar var mer än 300 000, vilket gav 2,7 miljoner kontakter.

I december hade vi en veckolång reklamkampanj i Helsingfors om vårt undersökningsarbete. Kampanjen syntes på 266 reklamtyor på metrostationer, buss- och spårvagnshållplatser. Antalet visningar var mer än 400 000, vilket gav mer än 3,6 miljoner kontakter. Vi köpte även annonsutrymme på papper i tidningen Anna.

Vi hade influencersamarbete med Jenni Rotonen, Marjut Ollila och Venla Saikku kring kampanjen *Skriv för frihet* och Skolornas brevmaraton.

I påverkanskommunikationen låg tyngdpunkten på valåret. I början av året koncentrerade vi oss på att informera om presidentvalet och [vår kandidatenkät](#). På våren informerade vi aktivt om europaparlamentsvalet ur människorättssynvinkel och förklarade [EU:s roll för de mänskliga rättigheterna](#), [Amnestys målsättningar för valet](#) samt analyserade [partiernas valprogram](#). I maj inledde vi påverkansarbetet inför kommunal- och välfärdsområdesvalen genom att publicera våra [rekommendationer](#) på webbplatsen. Till alla riksdagsledamöter skickade vi ut sju påverkansbrev om olika teman, öppningsfrekvensen låg på 74–84 procent. Under ram- och budgetförhandlingarna hörde vi av oss till beslutsfattare och postade inlägg i sociala medier.

Vår webbplats hade cirka 522 300 unika besökare under året och alla sidor laddades mer än en miljon gånger. Webbplatsbesöken uppgick till cirka 569 900.

Antalet besökare och deras aktivitet ökade jämfört med 2023. Antalet unika besökare ökade med ca 8 procent, antalet sidbesök med 9 procent och sidladdningarna med 6 procent. Ungefär vart tredje besök på webbplatsen ledde till att webbvädjanden undertecknades.

Orsaken till den goda utvecklingen är att vi fick jämn trafik till webbplatsen under hela året. Antalet besökare var stort speciellt i januari och februari. Webbplatsen får trafik genom annonsering, brev om vädjanden eller donationer, nyhetsbrev samt genom sökmotorannonsering och -synlighet.

Till de populäraste sidorna hör vädjandena. Vi startade upp 22 st, av dem 8 också på svenska. Speciellt populära blev vädjandena som krävde frigivning av Narges Mohammadi och Aleksandra Skotjilenko. Vädjan till förmån för Mohammadi ledde till cirka 53 200 webbplatsbesök. Vädjan mot en höjning av klientavgifterna i den offentliga hälso- och sjukvården genererade mer än 36 000 besök på fyra månader.

Under året fick webbvädjandena sammanlagt 150 107 underskrifter, vilket är cirka 19 procent färre än året före. Minskningen berodde på att vår vädjan från 2023 om eldupphör i Gaza var ovanligt populär. Genom vädjandena fick vi 21 741 nya deltagare i Amnestys verksamhet.

[Enkäten till presidentvalskandidaterna](#) var också populär. Sidan hade ca 9 800 besökare. Av sidorna som ber om donationer handlade den mest populära om [skydd av civila i Gaza och Israel](#), som fick cirka 5 200 besökare via nyhetsbrevet.

Webbplatsen utvecklades under året. Innehållet omorganiserades och menystrukturen förtydligades så att det ska vara lättare att hitta innehåll. Webbplatsen fick en språkversion på engelska speciellt med tanke på aktivistteamets behov.

Medelsanskaffning och marknadsföring

Våra målsättningar:

- Medelsanskaffningen når upp till det budgeterade intäktsmålet varje år.
- Antalet människor som deltar i vår verksamhet ökar kontinuerligt.
- Vår medelsanskaffning är mångsidig och effektiv. På så sätt minskar vi riskerna och förbättrar kostnadseffektiviteten.
- Donatorerna upplever att de är viktiga för oss och står oss nära. På så sätt ökar vi deras engagemang och förbättrar donatorslojaliteten.
- Den breda publiken har en positiv bild av Amnesty. Vi är lättillgängliga och lättförståeliga och vi erbjuder människor olika sätt att påverka i människorättsfrågor, med låg tröskel.

Vad vi har gjort:

Vi samlade in 5 323 192 euro, vilket var 0,6 procent under det budgeterade målet och 419 751 euro mindre än 2023. Budgetunderskridningen var liten, i praktiken nådde vi upp till intäktsmålet. Vi nådde inte upp till resultatet för 2023, eftersom vi då fick en stor donation på 470 000 euro. Utgifterna för medelsanskaffningen var 1 759 409 euro, vilket var 7,6 procent mindre än budgeterat. Därmed blev medelsanskaffningens resultat 3 563 783 euro, 3,3 procent bättre än det budgeterade målet.

Av de olika intäktskategorierna fick engångsdonationer via digital medelsanskaffning, pappersbrev och SMS-nätverket det bästa resultatet. Intäkterna från digitala engångsdonationer var 225 285 euro, 32,5 procent över budget. Donationsbrev på papper genererade 219 345 euro (+ 29 procent). SMS-nätverkets intäkter var 127 401 euro (+ 120 procent).

Månadsdonationerna, vår största intäktskategori, nådde inte upp till målet och därför ligger helhetsresultatet något under målsättningen. Månadsdonationerna gav 4 421 743 euro, 3,8 procent mindre än budgeterat. Underskridningen berodde på att värvningen av donatorer på gatan inte nådde upp till sitt mål. Vi värvade 3 115 månadsdonatorer på detta sätt, målet var 4 000.

De övriga kanalerna för rekrytering av månadsdonatorer nådde sammantaget upp till sina mål, då den digitala medelsanskaffningen gav 800 nya månadsdonatorer och medelsanskaffningen per telefon 707. Förutom att skaffa nya donatorer användes telemedelsanskaffningen också till att få existerande donatorer att höja sina bidrag. 2 359 personer höjde sina donationer, vilket beräknas ge 74 792 euro på årsnivå.

Under året fick vi inga nya testamentsdonationer, men vi satsade på testamenten genom marknadsföring per e-post, två webinarier och ibruktagandet av en webbtjänst där man själv kan göra upp ett testamente. Detta gav resultat: vi fick kännedom sex nya testamenten som sannolikt inkluderar oss.

Medelsanskaffningens teman var mångsidiga. Bland dem fanns Israels folkmord i Gaza, politiska fångar, mötesfrihet och rätten att demonstrera i olika delar av världen, samt i hemlandet vårt arbete rörande regeringens nedskärningar av social- och hälsovården och bekämpande av våld mot kvinnor.

Under året satsade vi på att utveckla CRM- och marknadsföringssystemet med tanke på medelsanskaffningens behov och förbättrade våra rapporteringsverktyg, så att det framöver går att mera systematiskt testa den digitala medelsanskaffningen.

En stark organisation

Våra målsättningar:

- Vår ekonomiska förvaltning, IT-kunnandet och personalförvaltningen står på en hållbar grund.
- Vår arbetsgemenskap uppvisar större mångfald, de anställda mår bra och utvecklar sin kompetens.
- Vi arbetar enligt en hybridmodell som fungerar väl. Vi har ändamålsenliga arbetsutrymmen och redskap som används effektivt.
- Inom sektionen känner man till aktuella datasäkerhetsbehov och -risker och kan agera i enlighet med detta. Alla förstår att datasäkerheten är en viktig del av ett professionellt arbete.
- Vi tar nya steg mot koldioxidneutralitet. De negativa miljöeffekterna av vår verksamhet har minimerats och vi är ett exempel för andra organisationer och sektioner.
- Vi är en aktiv och initiativrik aktör i den internationella rörelsen.

Vad vi har gjort:

Personalens studiecirklar i antirasism hölls regelbundet ca en gång i månaden under hela året. Dessutom kartlade vi hur jämställdhet och likabehandling förverkligas på kansliet. Vi uppdaterade jämställdhets- och likabehandlingsplanen för 2025–2026 utifrån den responsen och det beredningsarbete som arbetsgruppen för jämställdhet och likabehandling gjorde. I centrum för planen står sektionens antirasistiska vision och en strategi för hur den ska förverkligas. Under hela hösten bearbetade vi strategin och principer för ökad antirasism och likabehandling.

Vi utvecklade personalförvaltningens elektroniska verktyg genom att anskaffa ett modernt rekryteringssystem och ta i bruk en mobilapp för arbetstidsuppföljning.

Som en del av företagshälsovårdssamarbetet kartlade en arbetarskyddsarbetsgrupp faror och risker på arbetsplatsen. Vår företagshälsovårdspartner gjorde en enkät om belastningsfaktorer och de anställdas ork och gjorde en ergonomigranskning på kansliet. Verksamhetsplanen för företagshälsovården förnyades för följande femårsperiod.

I juni höll vi en bortadag för personalen med social cirkus och mat och i december hölls en julfest. Under året avnjöts kaffe med bakverk på några bakverksdagar och vi firade anställda på deras bemarkelsedagar.

Vi gjorde upp ett nytt klimatprogram för sektionen. Vi preciserade också andra anvisningar och reglementen, bland annat för att minimera resande och anskaffningar.

För de anställda gjorde vi en enkät om digitalt arbete och planerade förbättringsåtgärder utifrån den. För personalen ordnade vi också en kurs om spelregler för digitalt arbete. Vi satte igång en Teams-omstrukturering och började bygga en intranätsida med målet att göra det lättare att hitta information och effektivera hybridarbetet.

Vi satsade på att förbättra personalens datasäkerhetskompetens. Vi uppdaterade de allmänna datasäkerhetsanvisningarna och höll en datasäkerhetskurs för hela kansliet. Kommunikations- och påverkansteamet utbildades i sociala attacker. Dessutom tog vi i bruk en ny lösenordshanterare.

Vi uppdaterade dataskyddspolicyerna för medelsanskaffningen och kommunikationen. Vi utbildade de anställda i hantering av personuppgifter i enlighet med våra dataskyddsprinciper. Vi tog i bruk en dataskyddsklassificering av filer i Microsoftmiljö.

Tekniken i mötesrummen förbättrades för att underlätta för hybridarbete och möten och vi installerade presentationsutrustning i kansliets social- och aktivismrum. Vi kartlade mera hållbara alternativ för telefonanskaffningar och testade olika alternativ.

Vi deltog i Amnestys globala möte med en delegation på två personer. På mötet antogs en hållbarhetsstrategi och en skattepolicy, som båda har tillkommit på initiativ av den finländska sektionen.